

Program českého předsednictví ve Visegrádské skupině 2023/2024

„V4 pro občany“

I. Úvod

Česko přebírá své sedmé předsednictví ve Visegrádské skupině (V4) 1. července 2023 v dramatickém geopolitickém kontextu pokračující nevyprovokované, neodůvodněné a brutální válečné agrese Ruska proti Ukrajině. Putinovo Rusko s pomocí Lukašenkova nelegitimního režimu v Bělorusku představuje nejen bezprostřední bezpečnostní hrozbu pro Ukrajinu a naše východní sousedství. Ohrožuje také bezpečnost euroatlantického prostoru a z dlouhodobého hlediska i bezpečnost globální, jelikož zpochybňuje mezinárodní řád založený na pravidlech a stabilitu ve světě.

České předsednictví je přesvědčeno, že se země V4 musí postavit za principy, na kterých vybudovaly svou moderní, demokratickou státnost a které vetknuly do základů visegrádské spolupráce. Musí poskytovat jasnou, pevnou a konkrétní podporu nezávislosti, svrchovanosti a územní celistvosti Ukrajiny v rámci jejích mezinárodně uznaných hranic i podporu jejímu přirozenému právu na sebeobranu proti ruské agresi, a současně tak přispět ke strategické jednotě zemí EU a NATO.

České předsednictví naváže na úsilí slovenského předsednictví o návrat ke kořenům visegrádské spolupráce, založené na sdílených principech lidských práv, svobody, demokracie, právního státu, dobrých sousedských vztahů a oddanosti evropské integraci a transatlantickému spojení. V průběhu českého předsednictví budou země V4 slavit 20. výročí svého vstupu do EU a 25. výročí – v případě Česka, Maďarska a Polska – a 20. výročí – v případě Slovenska – svého členství v NATO.

Česko nadále vnímá visegrádský formát jako tradiční střeoevropskou platformu pro pěstování dobrých sousedských vztahů prostřednictvím

dialogu a praktické, na člověka zaměřené spolupráce s konkrétními přínosy pro občany zemí V4. Tam, kde to bude vhodné, bude české předsednictví pokračovat ve spolupráci V4 s vnějšími partnery. Významnou a dlouhodobou prioritou českého předsednictví bude i nadále podpora ambiciózní politiky rozšíření EU, včetně zrychlené integrace partnerů do aktivit a politik EU. Prioritními partnerskými regiony V4 a Mezinárodního visegrádského fondu zůstanou západní Balkán a země Východního partnerství, a to i skrze politickou a technickou podporu a sdílení zkušeností a vědomostí, při zachování vyváženého a věrohodného přístupu.

Program českého předsednictví vychází z těchto principů a je strukturovaný do tří pilířů:

Pilíř 1 „Bezpečná a vyspělá společnost“ bude podporovat politiky zaměřené na člověka, jako jsou vztahy mezi občany a občanskou společností v oblastech kultury, vzdělávání, vědy a výzkumu či sportu. Významnou roli bude hrát Mezinárodní visegrádský fond. Součástí prvního pilíře bude i tradiční spolupráce V4 v oblastech vnitřní a vnější bezpečnosti, civilní ochrany, veřejné správy a zdravotnictví.

Pilíř 2 „Inovativní a propojená ekonomika“ se zaměří na konkrétní sektorové projekty a iniciativy, které mají praktický přínos pro občany zemí V4 a souvisejí zejména s posilováním konektivity v dopravě a energetice, s podporou odolnosti prostřednictvím posilování energetické a surovinové bezpečnosti a diverzifikace a s přechodem na inovativní, digitální a zelenou ekonomiku a podporu čistých technologií v oblastech průmyslu a obchodu.

Pilíř 3 bude reagovat na agresi Ruska proti Ukrajině a její důsledky pro tuto zemi, sousední Moldavsko a širší region. Zaměří se na politickou i praktickou „Podporu Ukrajiny“ a jejích občanů na řadě úrovní a v řadě sektorů. Důležitou roli budou hrát specifické programy Mezinárodního

visegrádského fondu pro Ukrajinu a pro ostatní země Východního partnerství a jejich společnosti. České předsednictví bude věnovat zvláštní pozornost diskusi o budoucnosti Východního partnerství a bude hledat cesty, jak tato politika může pomoci Ukrajině, Moldavsku a Gruzii naplnit jejich ambice na integraci do EU v kontextu politiky rozšíření EU, a jak může lépe podporovat a zapojovat běloruskou občanskou společnost. Nadále bude prioritou také podpora přístupového procesu zemí západního Balkánu politickými i technickými nástroji.

II. Priority českého předsednictví V4

1. Bezpečná a vyspělá společnost

Podpora rozvoje mezilidských vztahů mezi občany a občanskými společnostmi zemí V4 a praktická spolupráce zaměřená na bezpečnost a blahobyt občanů V4 byly základními kameny V4 od jejího počátku. České předsednictví postaví občany do centra pozornosti. Bude pokračovat v existujících úspěšných projektech, které přinášejí konkrétní přidanou hodnotu občanům a usnadňují soužití v našem regionu i v Evropě. Oblasti zájmu zahrnují kulturu, vzdělávání, vědu a výzkum, cestovní ruch a sport (mnohé z nich se silnou podporou Mezinárodního visegrádského fondu), ale také oblasti vnitřní a vnější bezpečnosti, včetně migrace, obrany a civilní ochrany, modernizace veřejné správy nebo zdravotní péče.

Kultura

České předsednictví se v oblasti kultury zaměří na výměnu odborných zkušeností, tvorbu platform pro společná témata a koordinaci vůči dalším zahraničním partnerům. Důraz bude kladen na oblasti knihovnictví, péče o kulturní dědictví, audiovizí, hudby a živého umění. České předsednictví bude usilovat o udržení dynamiky současných kulturních vztahů uvnitř V4 a podpoří pokračování probíhajících společných projektů v největším možném rozsahu.

Vzdělávání, věda, výzkum, inovace

V oblasti vzdělávání bude české předsednictví pokračovat v podpoře a propagaci programů mobility Mezinárodního visegrádského fondu. Pozornost bude věnovat zejména novým programům, jako jsou V4 Gen Mini Grants (krátkodobá mobilita mládeže a podpora demokratických hodnot, občanské participace a přeshraničního dialogu mezi mladými lidmi), a Visegrad Fellowship Program (krátkodobá mobilita vysokoškol-

ských učitelů, výzkumníků a doktorandů ze zemí V4). Důraz bude kladen také na dlouhodobě probíhající programy podporující mobilitu studentů, akademiků, výzkumníků či umělců.

České předsednictví se bude soustředit na rozvoj spolupráce v oblastech výzkumu, vývoje a inovací, a to s podporou Mezinárodního visegrádského fondu a jeho programů. Bude pokračovat partnerství s Japonskem, v jehož rámci jsou aktuálně podporovány vybrané společné výzkumné projekty s dobou řešení do roku 2024. České předsednictví naváže na aktivity slovenského předsednictví a Mezinárodního visegrádského fondu s Korejskou republikou a připraví vyhlášení nové výzvy k předkládání návrhů společných projektů v roce 2023.

Cestovní ruch a sport

V oblasti cestovního ruchu budou prioritou práce na společném marketingovém plánu zemí V4 pro další období, spolupráce v rámci Evropské komise cestovního ruchu a dalších celoevropských struktur, spolupráce centrální cestovního ruchu, zhodnocení nejdůležitějších zdrojových trhů a vývoj střednědobé strategie.

V oblasti sportu bude české předsednictví pokračovat v podpoře organizace tradičních soutěží mladých olympijských nadějí. Bude také usilovat o prohlubování spolupráce a porozumění novým výzvám v oblasti sportu ve střeoevropském kontextu.

Rodinná politika

České předsednictví naváže na výsledky předchozích předsednictví a bude pokračovat v dříve započaté výměně zkušeností a dobré praxe v oblasti rodinné politiky a podpory rodin, jakož i ve sdílení informací o dopadech této politiky na demografický vývoj v zemích V4.

Migrace

České předsednictví se zaměří na další posilování regionální spolupráce ve vztahu k vnější dimenzi migrace s cílem bránit nelegální migraci a řešit její příčiny, zejména prostřednictvím partnerství se zeměmi západního Balkánu, který je klíčovým transitmím regionem pro nelegální migraci směřující do EU, a na hledání cest, jak poskytovat pomoc relevantním partnerům, též prostřednictvím občanských a dalších organizací. Další prioritní problematikou bude zefektivňování ochrany vnějších hranic EU, včetně potlačování pokusů zneužívat azylový systém EU a instrumentalizovat migraci, které představuje klíčový příspěvek pro budování dobře fungující migrační a azylové politiky EU. S tím bude souviset pokračující podpora fungujícímu schengenskému prostoru jako oblasti volného pohybu osob i podpora rozšíření schengenského prostoru o Bulharsko a Rumunsko. České předsednictví se dále zaměří na posílení návratové politiky, jež je předpokladem pro vytvoření systému na úrovni EU, který bude robustní a odolný proti zneužití.

Civilní ochrana a prevence a reakce na přírodní pohromy

České předsednictví bude podporovat výměnu informací a zkušeností v oblasti prevence lesních požárů a budování kapacit pro jejich hašení, a to i s využitím Mechanismu civilní ochrany Unie a RescEU. České předsednictví bude dále podporovat posilování přeshraniční spolupráce v oblasti prevence a reakce na katastrofy na bilaterální a regionální úrovni příhraničních regionů. Ta musí zahrnovat analýzu rizik s možným přeshraničním dopadem, nastavení systému pro rychlé vyžádání přeshraniční pomoci a budování společných přeshraničních kapacit. K tomuto cíli by přispělo posílení využívání prostředků z evropského programu INTERREG.

Obrana

V oblasti obrany bude české předsednictví postupovat v souladu s Dlouhodobou vizí zemí Visegrádské skupiny v oblasti obranné spolupráce a pravidelně revidovaným Akčním plánem obranné spolupráce Visegrádské skupiny. České předsednictví bude usilovat o prohlubování praktické vojenské a expertní spolupráce. Mezi hlavní priority budou patřit posilování interoperability ozbrojených sil států V4, důraz zde bude kladen na společná cvičení (výroční cvičení V4 Czech Lion), diskusi o možné spolupráci v kontextu stanovování a plnění Cílů výstavby schopností NATO či oblast vojenského zdravotnictví. Pozornost bude upřena rovněž na budoucnost stávajících vlajkových projektů: Visegrádského bojového uskupení EU a Velitelství společné logistické skupiny zemí V4. V neposlední řadě bude V4 využita jako platforma pro diskusi o možnostech spolupráce při podpoře Ukrajiny. Poslouží rovněž jako rámec k identifikaci příležitostí v rámci modernizace armád zemí V4, včetně spolupráce v rámci iniciativ EU a NATO zaměřených na společný vývoj, výstavbu schopností a zakázky. K důležitým tématům se bude řadit také spolupráce v čelení hybridním hrozbám (včetně zahraniční manipulace s informacemi a vměšování) ze strany Ruska a dalších aktérů s důrazem na středoevropský region a západní Balkán.

Veřejná správa

České předsednictví bude podporovat výměnu zkušeností a dobré praxe, pokud jde o podporu inovací ve veřejné správě, ale také v oblasti řízení veřejné správy (s důrazem na zkušenosti z víceúrovňové koordinace v nouzovém stavu).

České předsednictví bude pokračovat ve sdílení příkladů dobré praxe v oblasti digitální transformace veřejné správy a podporovat lepší využívání příležitostí pro společné projekty přeshraniční spolupráce i další rozvoj komunity expertů, představitelů veřejné správy, občanů a dalších

zainteresovaných stran s cílem jejich většího zapojení, a to i v oblasti jednotné digitální brány směrem k její plné provozuschopnosti.

Zdravotnictví

Ve zdravotnické oblasti se české předsednictví zaměří na spolupráci na expertní úrovni a naváže na aktivity plánované pro české předsednictví v letech 2019–2020 související s budováním odolných zdravotních systémů, které byly přerušeny pandemií COVID 19. Většina z nich je nadále relevantní. V kontextu globálních výzev se české předsednictví bude zabývat také problematikou zdraví a životního prostředí, zejména v návaznosti na budapeštskou konferenci, která se k tomuto tématu uskuteční v červenci 2023.

Spravedlnost

České předsednictví se v oblasti spravedlnosti bude věnovat přeshraniční justiční spolupráci v trestních a civilních věcech a tématu mezinárodní ochrany zranitelných osob. Naváže také na dosavadní pravidelné pracovní schůzky a školení zástupců vězeňských a probačních služeb států V4 v oblasti snižování recidivity a zacházení s vězni (probace a mediaci).

2. Inovativní a propojená ekonomika

Všechny země V4, stejně jako celá Evropská unie, usilují o rozvoj moderní, inovativní, odolné a globálně konkurenceschopné ekonomiky, efektivně využívající čtyř svobod vnitřního trhu EU. Země V4 sdílí mnoho úkolů a priorit v regionálním, unijním i globálním kontextu, což nabízí prostor pro jejich užší spolupráci. Prioritami českého předsednictví v tomto pilíři bude podpora společných aktivit a iniciativ v aktuálních evropských hospodářských záležitostech, dopravní konektivitě (vysokorychlostní železnice), energetické bezpečnosti a diverzifikaci, surovinové bezpečnosti, rozvoji digitální a datové ekonomiky, podpoře čistých technologií, politice sou-

držnosti a regionálním rozvoji, ochraně životního prostředí a adaptaci na změnu klimatu.

Doprava, vesmír a digitální agenda

České předsednictví bude pokračovat v osvědčené spolupráci v rámci přípravy a výstavby vysokorychlostních tratí v regionu V4. Ty jsou pro země V4 prioritou pro zajištění mobility občanů jak v rámci států, tak celého regionu. České předsednictví bude pracovat na dalším pokroku při přípravě tohoto projektu a na zajištění lepší vzájemné koordinace mezi zeměmi V4. Prověří také potenciální zapojení partnerů do tohoto projektu. České předsednictví se dále pokusí identifikovat společné priority v oblastech kosmických aktivit a inteligentních dopravních systémů. Obě oblasti mají cíl nabídnout občanům moderní možnosti dopravy a zajistit zemím V4 ekonomický růst v high-tech odvětvích. České předsednictví také podpoří diskusi o stanovených cílech a sdílení strategií v oblasti rozvoje čisté mobility.

České předsednictví podpoří posílení spolupráce v oblasti komunikačně propojené Evropy na přeshraničních dopravních koridorech, zejména co se týká širokopásmové konektivity a zvýšení bezpečnosti a plynulosti dopravy. Půjde především o oblast pokrytí hlavních přeshraničních dopravních koridorů TEN-T mobilním signálem 5G s využitím evropských dotačních programů (CEF Digital) a vytvoření prostoru pro inovace v oblasti propojené a automatizované mobility.

České předsednictví se zaměří na podporu rozvoje digitální a datové ekonomiky a prohloubení jednotného digitálního trhu. Za tímto účelem bude české předsednictví prostřednictvím výměny názorů o příslušných legislativních návrzích usilovat o vytvoření takového legislativního rámce, který zohledňuje možný budoucí vývoj, je příznivý pro inovace a zároveň je přínosem jak pro občany, tak pro podniky. České předsednictví dále

podpoří sdílení zkušeností a dobré praxe v souvislosti s projekty v rámci programu Digitální Evropa (Evropská digitální inovační centra, Testovací a experimentální zařízení v oblasti umělé inteligence). České předsednictví podpoří sdílení příkladů dobré praxe v oblasti národních politik týkajících se umělé inteligence.

Energetická a surovinová bezpečnost

V oblasti energetiky se bude české předsednictví zabývat dopady nevyprovokované a neobhájitelné vojenské agrese Ruska proti Ukrajině, která masivně narušila energetickou bezpečnost střední Evropy a vyvolala růst cen energií. Proto české předsednictví podpoří výměnu názorů o implementaci plánu REPowerEU. Zároveň se české předsednictví zaměří na diskusi o reformě trhu s elektřinou a její implementaci. Dále se bude zabývat tématem integrace energetických trhů s Ukrajinou a Moldavskem. V kontextu úsilí o dosažení klimatické neutrality v regionu V4 podpoří české předsednictví rozvoj jaderné energetiky v návaznosti na zařazení činností v oblasti jaderné energie do taxonomie ekologicky udržitelných ekonomických aktivit EU. V této souvislosti se české předsednictví zaměří na výměnu informací a zkušeností ve V4, pokud jde o povolovací procesy pro velké, střední a malé modulární reaktory, o připravenost jaderného průmyslu a rozvoj znalostí a lidského kapitálu. České předsednictví rovněž podpoří diskusi o roli jaderné energetiky v existujících a připravovaných politikách EU.

V oblasti vodíkových technologií české předsednictví naváže na koordinaci aktivit souvisejících s naplňováním vodíkových strategií zemí V4. Mezi prioritní oblasti budou patřit využití vodíku v dopravě, budování vodíkových plnicích stanic a možnosti zrovnoprávnění nízkouhlíkového vodíku s obnovitelným vodíkem. Důležitým projektem pro země V4 je Koridor E v rámci European Hydrogen Backbone Initiative a zvláště Central European Hydrogen Corridor, který by pomoci úpravy stávajících

plynovodů na zemní plyn a budováním nových potrubí určených pro vodík mohl přivést obnovitelný vodík vyrobený na Ukrajině do střední Evropy a Německa.

České předsednictví se zaměří rovněž na dopad dlouhodobě zvýšených cen energií v důsledku agrese Ruska proti Ukrajině na země V4 a konkurenceschopnost jejich ekonomik, jakož i na jejich občany, a podpoří výměnu dobré praxe a zkušeností, pokud jde o související opatření v sociální a hospodářské oblasti.

V kontextu posilování odolnosti a transformace energetiky směrem k bezemisním zdrojům se české předsednictví bude věnovat podpoře posilování surovinové bezpečnosti EU s cílem ochránit kontinent před rizikem vydírání ze strany některých dodavatelů strategických a zejména kritických nerostných surovin. Mezi podporované nástroje budou patřit spolupráce s blízkými sousedy a diskuse o potenciálu regionu, pokud jde o přechod na čistou energetiku prostřednictvím diverzifikace zdrojů, posilování regionálních partnerství a ve střednědobém horizontu geologické analýzy včetně lokálních a environmentálních dopadů lidského a společenského charakteru. České předsednictví do těchto diskusí zahrne též země západního Balkánu.

Obchodní politika

V oblasti obchodu se české předsednictví zaměří na výměnu informací o možnostech posilování odolnosti evropské ekonomiky vůči aktuálním výzvám. Prioritou bude nadále podpora multilaterálního obchodního systému v čele s WTO, procesu reformy WTO a prohlubování vztahů EU s partnery (Spojené státy, Spojené království a další) skrze síť dohod o volném obchodu a další společné iniciativy.

Ekonomická spolupráce

České předsednictví podpoří výměnu názorů na aktuální témata v oblasti koordinace evropské hospodářské politiky. Plánuje debatu o důsledcích agrese Ruska proti Ukrajině, aktuálním stavu přezkumu správy hospodářských záležitostí a o zmírňování dopadů amerického zákona o snižování inflace. Dále se české předsednictví bude intenzivně zabývat tématem finančních inovací a diskutovat formy konkrétní podpory rozvoje finančních inovací ve finančních službách. Finanční inovace jsou klíčovým faktorem pro rozvoj a digitální transformaci finančních trhů, jakož i pro vytváření nových pracovních příležitostí a ekonomický růst. České předsednictví se bude také věnovat problematice harmonizace a snižování administrativní zátěže v oblasti daní. České předsednictví podpoří pokračování spolupráce celních správ zemí V4 na základě každoročního Plánu spolupráce (kontrola po propuštění zboží do volného oběhu, podhodnocení zboží, vratky DPH nerezidentům EU či boj proti celním a daňovým podvodům). Důraz bude kladen rovněž na koordinaci postupu a výměnu informací mezi zeměmi V4, včetně společných akcí zaměřených na odhalování porušování celních předpisů v kontextu agrese Ruska proti Ukrajině.

Politika soudržnosti, regionální rozvoj a územní dimenze

České předsednictví se bude věnovat budoucímu směřování politiky soudržnosti EU. Důležitým prvkem debat budou první zkušenosti s implementací nových požadavků, zejména s vazbou na zelenou tranzici. Pozornost bude věnována i tématu přístupu do evaluace fondů EU, propagaci fondů EU v regionech a novým trendům v online komunikaci.

V oblasti regionálního rozvoje a územní dimenze budou prioritami možnosti podpory strukturálně postižených a hospodářsky a sociálně slabých regionů se zaměřením na územně zacílené nástroje a jejich harmonizace s regionální politikou příslušných států. Dalšími prioritami

mi budou témata územního plánování na státní úrovni, standardizace a digitalizace územního plánování, politika architektury i výměna dobré praxe v oblasti politiky bydlení. V oblasti veřejných zakázek budou prioritami strategické přístupy k veřejným zakázkám, prezentace národního legislativního prostředí se zaměřením na digitalizaci veřejných zakázek a výměna zkušeností. České předsednictví se v oblasti veřejných nákupů, které jsou zásadní hybnou silou pro ekonomiku a trh, zaměří na výměnu zkušeností, pokud jde o propojení veřejných nákupů se strategickými cíli udržitelnosti a efektivity a s cílem zajistit, aby byly efektivně vynakládány národní i evropské zdroje v reakci na výzvy ekonomické, sociální a digitální transformace v rámci měnící se ekonomiky, spolu s opatřeními v boji proti změně klimatu (Zelená dohoda / Fit for 55).

Ochrana životního prostředí a adaptace na změnu klimatu

V oblasti životního prostředí se české předsednictví bude věnovat tématu znečištění chemickými látkami ve střední Evropě a jeho dopadů na zdraví obyvatel. Zaměří se také na problematiku světelného znečištění a podporu opatření na ochranu životního prostředí proti jeho negativním dopadům. Co se týče změny klimatu, v návaznosti na deklaraci Pražská výzva, která byla výstupem mezinárodní konference „Designing Climate Resilient Landscapes“ v září 2022, se bude české předsednictví zabývat tématem adaptačních opatření a možnostmi koordinace v rámci střeoevropského prostoru a zintenzivnění spolupráce. České předsednictví rovněž podpoří diskusi o praktických aspektech implementace balíčku Fit for 55 v jednotlivých zemích. Důležitým tématem bude výměna informací o implementaci Úmluvy o mezinárodním obchodu s ohroženými druhy volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin (CITES) se zaměřením na problematiku zajištění péče o exempláře ohrožených druhů živočichů a rostlin zadržené při nelegálním obchodu. Během českého předsednictví se uskuteční jednání pracovní skupiny pro biologickou rozmanitost v rámci Karpatské úmluvy s účastí Ukrajiny.

V oblasti oběhového hospodářství se české předsednictví zaměří na možnosti, jak posílit trh s druhotnými surovinami/recykláty, podpořit účinné využívání zdrojů s cílem zabránit produkci odpadu na všech úrovních, zvýšit recyklaci odpadů a jejich opětovné použití, zásadně omezit skládání odpadů, zvýšit využití druhotných surovin jako náhrady primárních zdrojů, podpořit eko-designu výrobků v návaznosti na nový právní rámec EU, podpořit inovativní technologie v oblasti účinného využívání primárních surovin a získávání, zpracování a využívání druhotných surovin v souladu s Akčním plánem EU pro oběhové hospodářství.

Zemědělství a lesnictví

České předsednictví bude aktivně hledat řešení týkající se aktuální situace na zemědělských trzích v EU. V4 by v tomto kontextu mohla přijít s doporučeními, praktickými zkušenostmi, případnými společnými návrhy řešení či harmonizací pozic pro další jednání v rámci EU. České předsednictví dále podpoří výměnu informací ohledně negativních dopadů prohlubující se fragmentace politik týkajících se lesů na úrovni EU a potřeby posílení koherence politik a synergií v této oblasti. V4 by v tomto kontextu mohla přijít s doporučeními a praktickými zkušenostmi s implementací požadavků plynoucích z evropských politik, legislativních aktů a dalších závazků.

V kontextu iniciativy BIOEAST bude české předsednictví dále posilovat spolupráci mezi 11 členskými zeměmi ze střední a východní Evropy a naváže pevné vztahy se zeměmi Východního partnerství a západního Balkánu.

3. Podpora Ukrajiny

V kontextu pokračující vojenské agrese Ruska proti Ukrajině bude jednou ze základních priorit českého předsednictví podpora nezávislosti, svrchovanosti a územní celistvosti Ukrajiny v rámci jejích mezinárodně uznaných hranic i podpora jejímu přirozenému právu na sebeobranu proti ruské agresi. Bude se také věnovat celkovým dopadům agrese Ruska na tuto zemi, širší region a evropskou bezpečnost jako celek. Tento pilíř se zaměří zejména na podporu dialogu a spolupráce V4 v maximální možné podpoře Ukrajiny a jejích občanů na řadě úrovní a v řadě sektorů, jako jsou přijímání Ukrajinců prchajících před válkou včetně jejich vzdělávání či zdravotní péče, pomoc zvláště zranitelným osobám, justiční pomoc, humanitární pomoc a poválečná obnova Ukrajiny. České předsednictví bude rovněž věnovat zvláštní pozornost diskusi o budoucnosti politiky Východního partnerství s důrazem na využití této politiky k naplnění ambicí Ukrajiny, Moldavska a Gruzie na integraci do EU v kontextu politiky rozšíření EU, jakož i na zlepšení podpory a zapojení běloruské občanské společnosti. V tomto společném úsilí budou hrát důležitou roli programy Mezinárodního visegrádského fondu pro Ukrajinu a pro další země Východního partnerství a jejich společnosti. Globální dopady ruské války a další podpora a pomoc Ukrajině a její poválečné obnově budou relevantním tématem nejen pro diskusi uvnitř V4, ale také pro jednání s členskými státy EU a dalšími demokratickými zeměmi, např. z Indo-Pacifiku.

Přijímání Ukrajinců prchajících před válkou

Agrese Ruska proti Ukrajině vyvolala příchod několika milionů Ukrajinců prchajících před válkou, převážně žen s dětmi, z nichž velká část našla útočiště v zemích V4. Díky svému unikátnímu postavení mohou nyní země V4 sdílet řadu zkušeností se zajištěním životních potřeb a zdravotní péče pro tyto osoby, jejich zaměstnání, adaptace do společnosti a zohledňováním potřeb zvláště zranitelných osob.

České předsednictví bude také podporovat integraci Ukrajinců do vzdělávacích systémů zemí V4 prostřednictvím sdílení dobré praxe a zkušeností. Bude se také věnovat komparaci přístupů ke vzdělávání, parametrickým změnám školských systémů, zachování ukrajinské identity a tomu, jak mohou tyto osoby přispět ke vztahu V4–Ukrajina.

Humanitární pomoc a poválečná obnova Ukrajiny

Ukrajina bude partnerskou zemí na Mezinárodním strojírenském veletrhu v Brně (10.–13. října 2023), kde se očekává řada doprovodných akcí věnovaných obnově země po válce, a to i za účasti partnerů z V4.

Odpovědnost za mezinárodní zločiny v kontextu agrese Ruska proti Ukrajině

Prioritou českého předsednictví bude podpora Ukrajiny v oblasti mezinárodní trestní spravedlnosti, zejména pokud jde o zamezení beztrestnosti pachatelů zločinů podle mezinárodního práva v souvislosti s nezákonnou agresí ze strany Ruska. České předsednictví bude pokračovat v podpoře vyšetřování situace na Ukrajině Mezinárodním trestním soudem. Pokud jde o zločin agrese, české předsednictví bude podporovat zřízení zvláštního tribunálu pro zločin agrese. Na nejvyšší úrovni bude české předsednictví akcentovat téma přeshraniční justiční spolupráce v trestních a civilních věcech mezi státy V4 také ve vztahu k Ukrajině.

Vnitřní věci, kultura a věda

České předsednictví se bude věnovat zvládnutí dopadů agrese Ruska proti Ukrajině na oblast vnitřních věcí. Zaměří se na vzájemnou koordinaci a výměnu informací mezi zeměmi V4.

České předsednictví bude také podporovat pokračování spolupráce s Ukrajinou v oblastech kultury a vědy, také prostřednictvím projektů Mezinárodního visehradského fondu.